

SZARE SZEREGI

dh phm. Andrzej Konarkowski
KSH „Szóstacy” im. T. Kościuszki
październik 2020 r.

22 września 1939 r.
Piątek

22 dzień po napaści Niemiec na Polskę.

6 dzień po napaści ZSRR na Polskę.

W nocy z 17 na 18 września 1939 r.,
Prezydent RP Ignacy Mościcki,
Premier F. Sławoj-Składkowski i członkowie rządu
oraz Naczelnny Wódz gen. E. Rydz-Śmigły
przekroczyli granicę z Rumunią.

Wydarzenia w Warszawie

w okresie 22-27 września 1939 r.

22 września 1939 r.
Piątek

**22 września 1939 r., po bitwie pod Łomiankami,
Niemcy zamknęli pierścień oblężenia wokół Warszawy.**



22 września 1939 r.
Piątek



W Brześciu odbywa się
„Parada Zwycięstwa”

Wspólna defilada żołnierzy
Wehrmachtu i **Armii Czerwonej.**



23 września 1939 r.
Sobota



Stefan Starzyński, Prezydent Warszawy,
po raz ostatni przemawia do mieszkańców stolicy:

**„Chciałem, by Warszawa była wielka.
Gdy teraz do Was mówię, widzę ją przez
okna w całej wielkości i chwale,
otoczoną kłębamii dymu,
rozczerwienioną płomieniami ognia,
wspaniałą, niezniszczalną, wielką,
walczącą Warszawę.**

**Warszawa broniąca honoru Polski
jest u szczytu swej wielkości i chwały”.**

23 września 1939 r.
Sobota



24 września 1939 r.
Niedziela



**Niemcy
zrzucają nad
Warszawą
ulotki
propagandowe
wzywające do
poddania
Stolicy.**

**Mimo to miasto
nadal broni się.**

24 września 1939 r.
Niedziela

**W Warszawie zaczyna brakować żywności i wody.
Zbombardowana zostaje elektrownia.**

W prasie pojawiają się przepisy na dania z koniny.



24 września 1939 r.
Niedziela



25 września 1939 r.
Poniedziałek

Czarny poniedziałek!!



Od godziny 7:00 25 września 1939 r. rozpoczęły się niemieckie naloty dywanowe na Warszawę.

Przez 11 godzin nieustannych bombardowań zrzucono na Warszawę około 630 ton bomb zapalających i burzących.

Piloci Luftwaffe bombardowali nie tylko cele wojskowe, ale także - łamiąc konwencję haską – zwykłe domy mieszkalne, zabytki, kościoły oraz szpitale.

25 września 1939 r.
Poniedziałek

Czarny poniedziałek!!



25 września 1939 r.
Poniedziałek

Czarny poniedziałek!!



26 września 1939 r.
Wtorek

Dowództwo Obrony Warszawy stwierdziło, że:

*Dalsza obrona, ze względu na ciężkie
położenie ludności cywilnej
i brak amunicji, jest bezcelowa.*

Zapada decyzja o kapitulacji miasta.

Gen. Tadeusz Kutrzeba:

*Warszawa całkowicie wykonała nałożone
na nią zadanie i dalsze trwanie w obronie
będzie jedynie mordowaniem ludności
i niszczeniem miasta.*

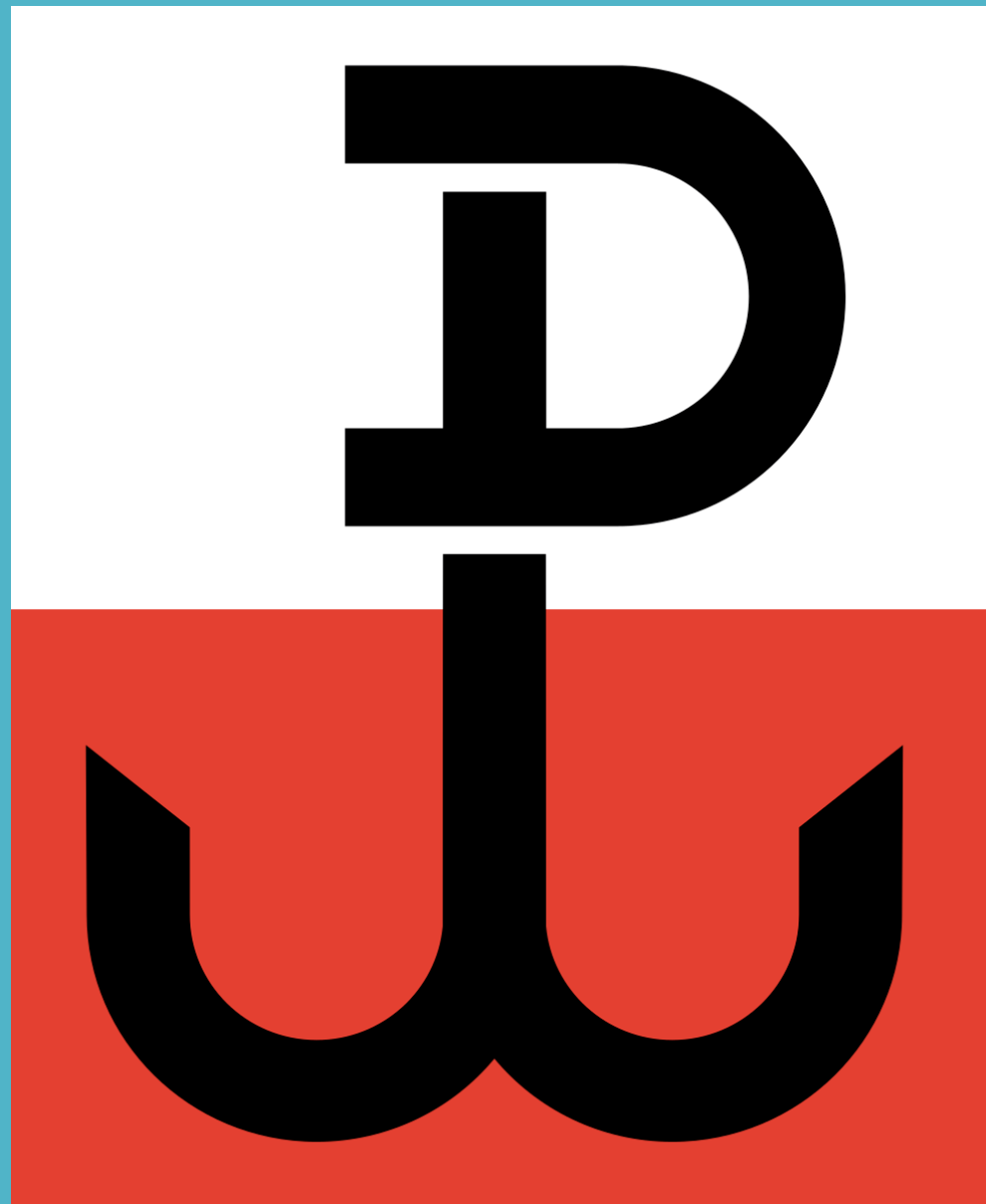


27 września 1939 r.
Środa

Walki w Warszawie przerwano ok. 14.00

**Na rozkaz gen. Juliusza Rómmla,
dowódcy obrony Warszawy, zostaje
powołana:**

**Służba Zwycięstwu Polski,
wojskowa organizacja konspiracyjna,
załączek Podziemnego Państwa
Polskiego.**



28 września 1939 r.
Czwartek

Akt kapitulacji
został podpisany
28 września 1939 r.
o godzinie 13:00



28 września 1939 r.
Czwartek

Wymarsz oddziałów polskich do niewoli



28 września 1939 r.
Czwartek

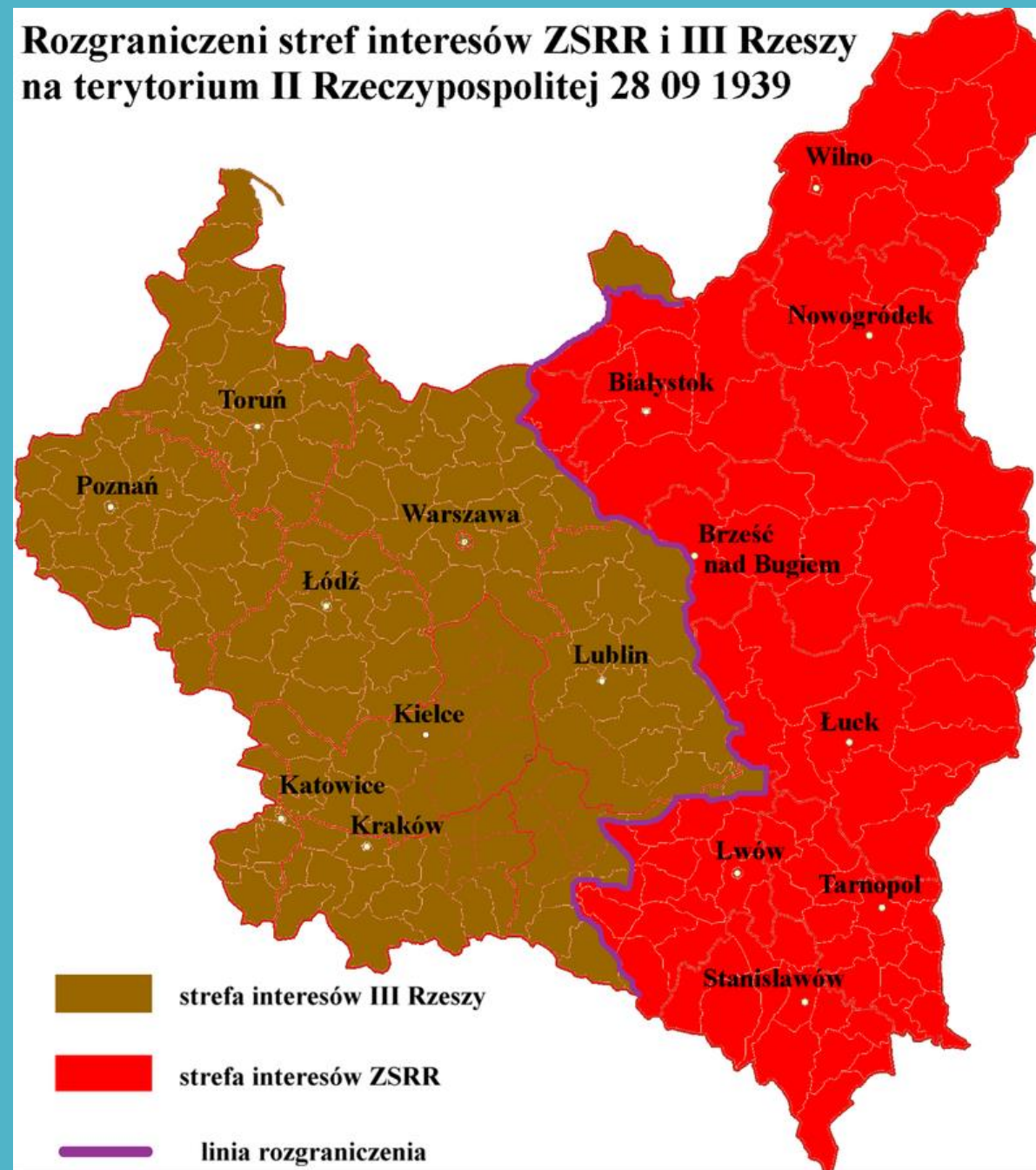
Niemcy i Związek Radziecki podpisują w Moskwie „Traktat o Granicach i Przyjaźni”



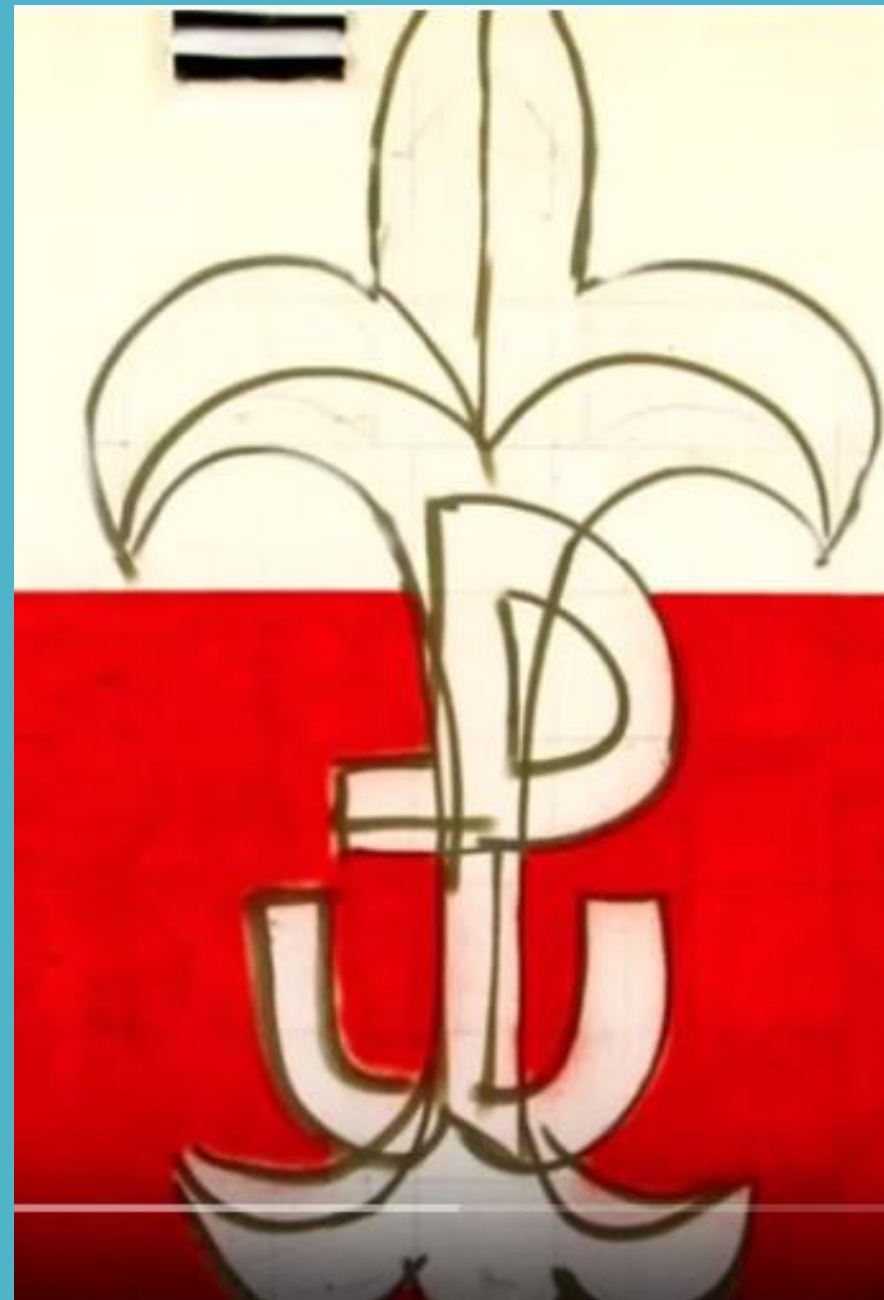
28 września 1939 r.
Czwartek

Rozpoczyna się
okupacja.....

Rozgraniczeni stref interesów ZSRR i III Rzeszy
na terytorium II Rzeczypospolitej 28 09 1939



SZARE SZEREGI



27 września 1939 r.
Środa

Po południu 27 września 1939
w Warszawie w mieszkaniu
przy ul. Noakowskiego 12
zebrali się członkowie
Naczelnej Rady Harcerskiej,
którzy omówili sposób
funkcjonowania harcerstwa
polskiego w warunkach
okupacyjnych wobec
wszechobecnego terroru.





**W TYM DOMU
27 WRZEŚNIA
1939 ROKU ZOS
- TAKA PODJĘTA**

**DECYZJA O PRZEJŚCIU
ZWIĄZKU HARCER
- STWA POLSKIEGO
DO KONSPIRACJI.**

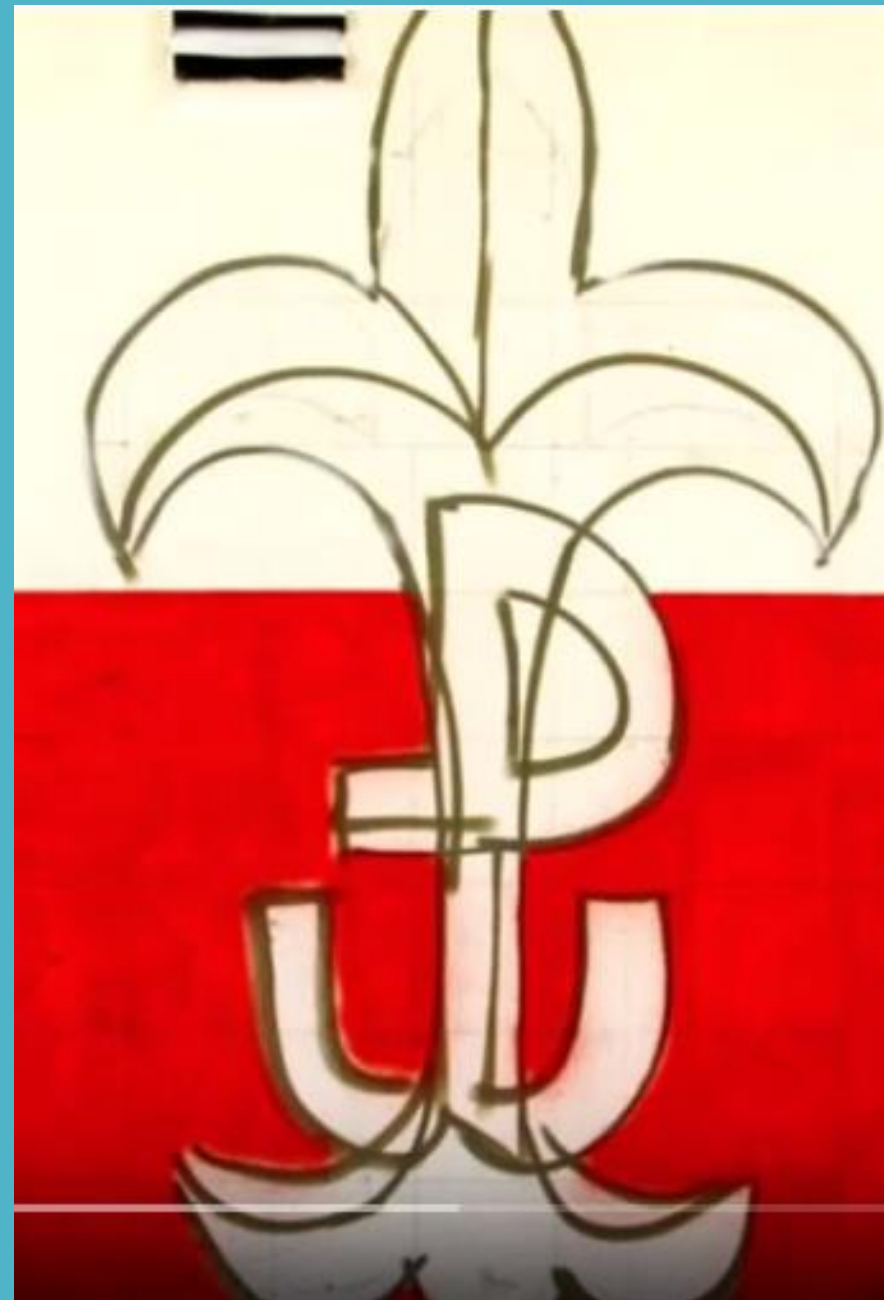
**W 50 ROCZNICE
TEGO WYDARZENIA
HOLD SZARYM
SZEREGOM
SKŁADAJĄ**

HARCERZE

W

27 września 1939 r.
Środa

Powołano
Pogotowie Harcerskie,
które w 1940 r.
przyjęło nazwę
Szare Szeregi



27 września 1939 r.
Środa

Przyjęto wytyczne, którymi
mieli się kierować
instruktorzy harcerscy w
wychowaniu młodego
pokolenia Polaków.

Projekt przestawienia
harcerstwa na pracę w
konspiracji przedstawił
hm. Aleksander Kamiński.



27 września 1939 r.
Środa

Na Naczelnika

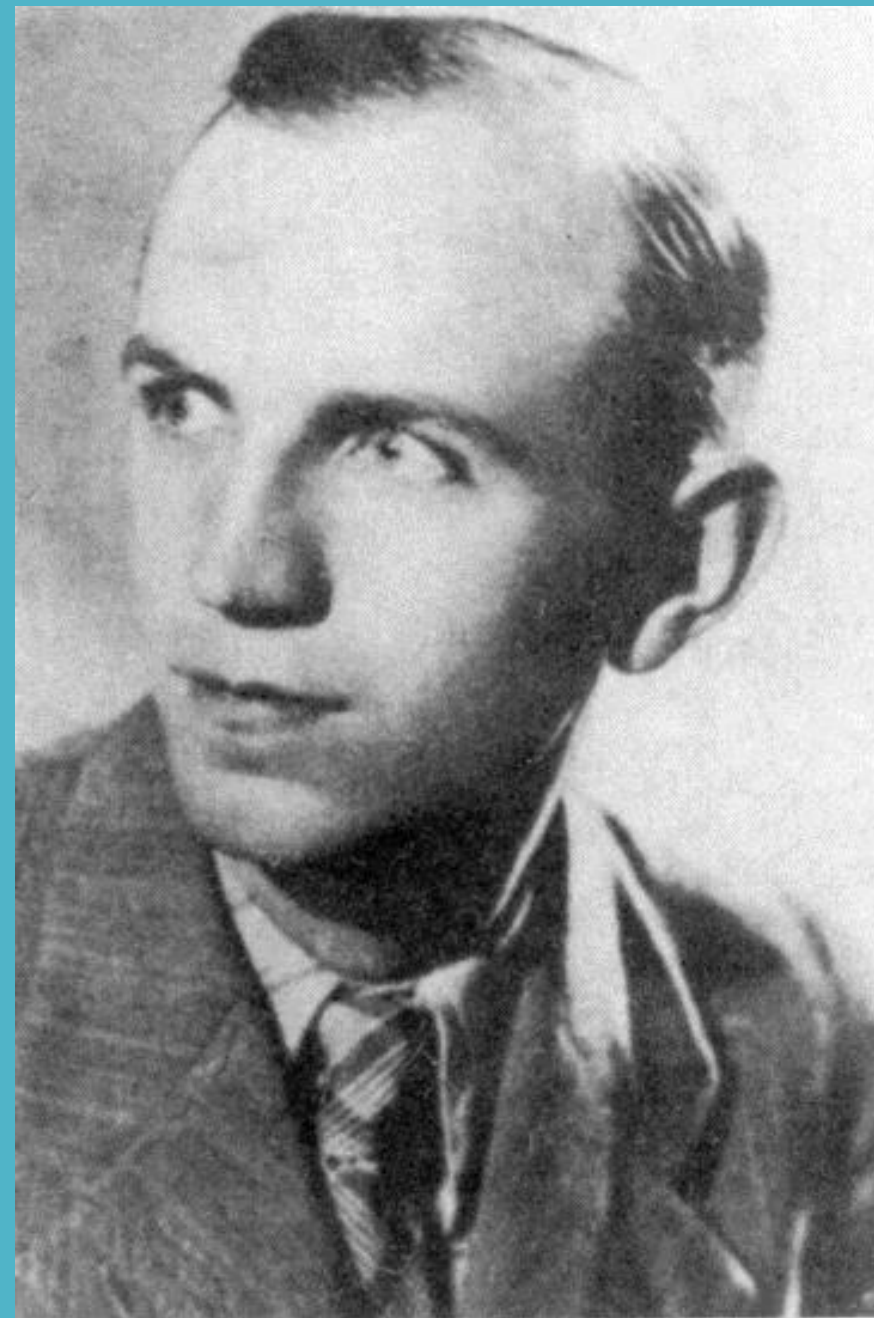
Pogotowia Harcerskiego,
później **Szarych Szeregów**,
konspiracyjnego harcerstwa
męskiego, powołano

hm. Floriana Marciniaka



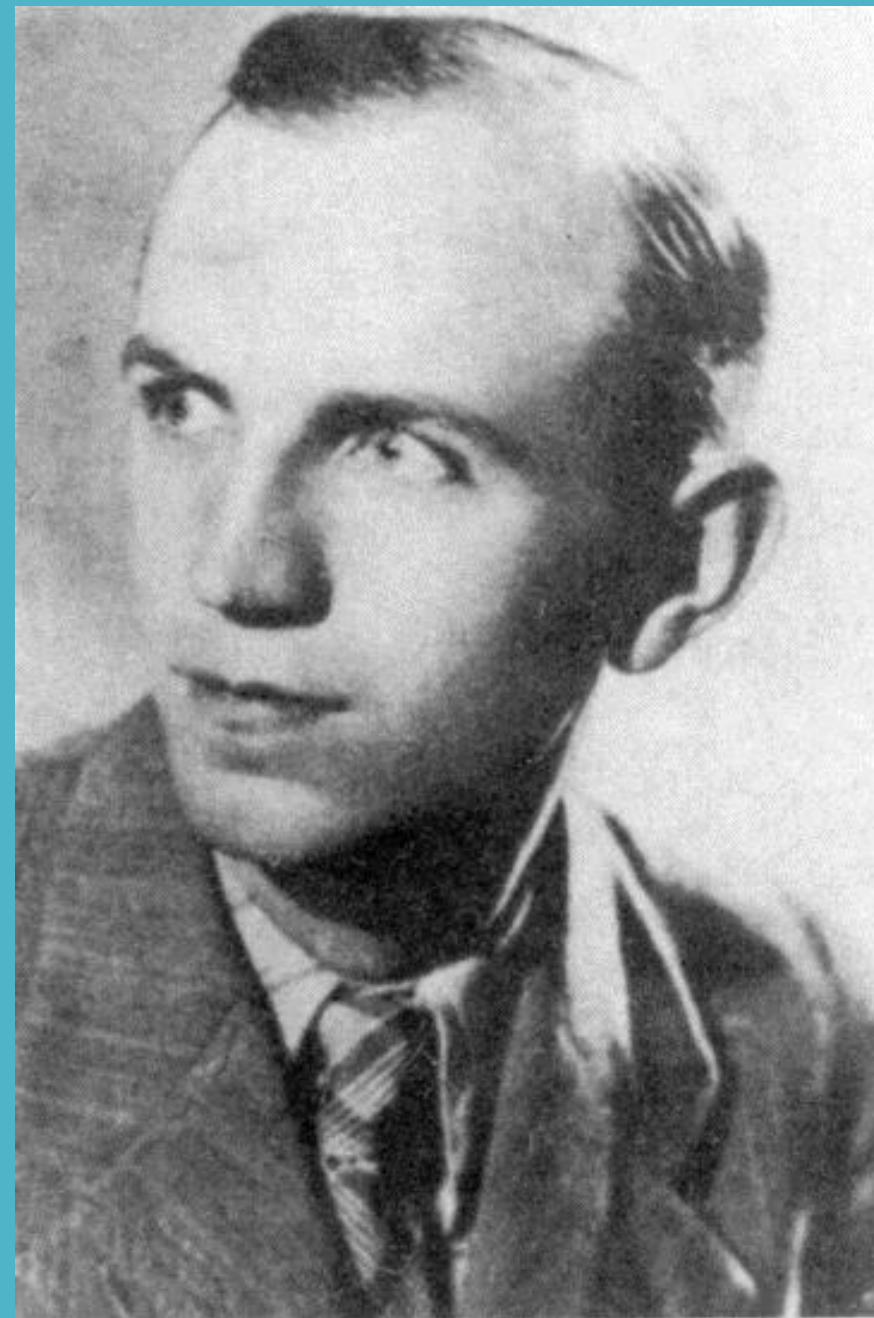
27 września 1939 r.
Środa

hm. Florian Marciniak
był całkowicie oddany
harcerstwu, inteligentny,
bardzo taktowny,
umiejętnie postępujący
z ludźmi



27 września 1939 r.
Środa

Program przygotowań
młodzieży polskiej
do walki z okupantami
hm. Florian Marciniak
realizował poprzez
wychowanie w harcerskim
stylu życia zgodnie z
Przyrzeczeniem
i Prawem Harcerskim



Przyrzeczenie Harcerskie z 1932 r.

*Mam szczerą wolę całym życiem
pełnić służbę Bogu i Ojczyźnie;
nieść chętną pomoc bliźnim; być
posłusznym prawu harcerskiemu.*

Prawo Harcerskie z 1932 r.

1. Harcerz służy Bogu i Polsce i spełnia sumiennie swoje obowiązki
2. Na słowie harcerza polegaj jak na Zawiszy
3. Harcerz jest pożyteczny i niesie pomoc bliźnim
4. Harcerz w każdym widzi bliźniego, a za brata uważa każdego innego harcerza
5. Harcerz postępuje po rycersku
6. Harcerz miłuje przyrodę i stara się ją poznać
7. Harcerz jest karny i posłuszny rodzicom i wszystkim swoim przełożonym
8. Harcerz jest zawsze pogodny
9. Harcerz jest oszczędny i ofiarny
10. Harcerz jest czysty w myśli, mowie i uczynkach, nie pali tytoniu, nie pije napojów alkoholowych

Jesienią 1939 r. utworzono struktury organizacyjne
Szarych Szeregów na ziemiach polskich:

Główna Kwatera– *pasieka*

Chorągwie– *ule*

Hufce– *roje*

Drużyny– *rodziny*

Zastępy– *pszczoty*

Główna Kwatera Szarych Szeregów kierowała w okresie najpełniejszego rozwoju pracą 20 Chorągwi harcerek

Podział Polski między III Rzeszę i ZSRR w okresie od 21 października 1939 r. do 22 czerwca 1941 r.



Historia kryptonimu **Szare Szeregi**

Nazwę **Szare Szeregi** przyjęto dla całej podziemnej Organizacji Harcerskiej dopiero w 1940.

Początkowo kryptonim ten funkcjonował w Poznaniu. Poznańscy harcerze podpisywali ulotki w języku niemieckim skrótem SS.

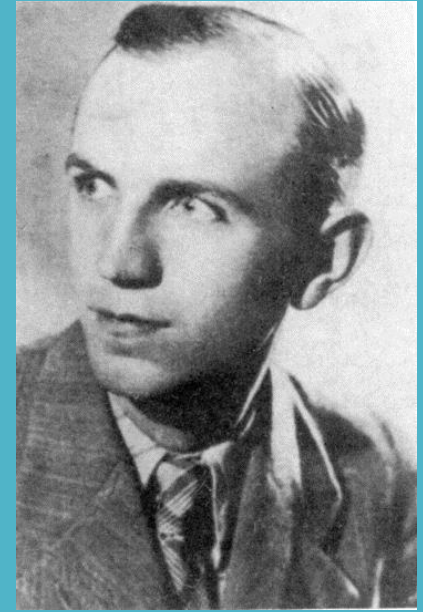
Skrót rozwinęli w kryptonim **Szare Szeregi** harcmistrz dr Józef Wiza i harcmistrz Roman Łyczywek.

Informację o przyjętej nazwie przywiózł do Warszawy podharcmistrz Witold Marcinkowski

Naczelnicy Szarych Szeregów

hm. Florian Marciniak

(27 września 1939 – 6 maja 1943)



hm. Stanisław Broniewski

(12 maja 1943 – 3 października 1944)

hm. Leon Marszałek

(3 października 1944 – 18 stycznia 1945)



Program wychowania w Szarych Szeregach został sprecyzowany w koncepcji „Dziś, Jutro, Pojutrze”.

„Dziś” – oznaczało okres konspiracji i przygotowanie do Powstania

„Jutro” – otwartą walkę zbrojną z okupantem, Powstanie

„Pojutrze” – pracę w wolnej Polsce

Podział harcerskiej młodzieży

Stan liczebny harcerzy w **Szarych Szeregach**, zmieniający się w poszczególnych okresach, na dzień 1 maja 1944 wynosił 8359 członków.

Harcerze w **Szarych Szeregach** byli podzieleni na trzy grupy wiekowe:

Zawiszacy 12–14 lat

Bojowe Szkoły (BS) 15–17 lat

Grupy Szturmowe (GS) powyżej 18 lat

Rota konspiracyjna członków Szarych Szeregów

**„Ślubuję na Twoje ręce pełnić służbę
w Szarych Szeregach, tajemnic
organizacyjnych dochować,
do rozkazów służbowych się stosować,
nie cofnąć się przed ofiarą życia”**

Zawiszacy 12-14 lat

Drużyny „Zawiszy” nie brały udziału w walce. Natomiast przygotowywały się do pełnienia służby pomocniczej, a poprzez naukę na tajnych kompletach – do odbudowy Polski po wojnie.

W czasie Powstania Warszawskiego utworzyli **Harcerską Poczta Polową**



Bojowe Szkoły 15-17 lat

Drużyny „BS” pełniły służbę w małym sabotażu:

pisanie na murach, rozlepianie afiszy i nalepek, rozdawanie ulotek, kolportaż fikcyjnych dodatków nadzwyczajnych do gazet, podłączanie się do niemieckich megafonów, zrywanie niemieckich flag, usuwanie z wystaw i gablot niemieckich fotografii, gazowanie kin.



Bojowe Szkoły 15-17 lat



Grupy Szturmowe powyżej 18 lat

Drużyny „GS”,
podporządkowane
„Kedywowi” AK,
pełniły służbę w
„wielkiej dywersji”.

Oddziały GS
wykonały wiele
akcji bojowych.



Akcja pod Arsenalem

26 marca 1943 r.



Zamach na Kutschereę

1 lutego 1944 r.



Rozwiązanie Szarych Szeregów

Po upadku Powstania Warszawskiego naczelne władze **Szarych Szeregów** znalazły się najpierw na krótko w Częstochowie, a potem w październiku 1944 r. w Krakowie.

Rozkazem L. 1/45 z 3 stycznia 1945 r. hm. Leon Marszałek, ostatni naczelnik **Szarych Szeregów**, rozwiązał **Szare Szeregi** w styczniu 1945 r.

Naczelniczka **Szarych Szeregów Harcerek** hm. Maria Krynicka formalnie rozwiązała Pogotowie Harcerek 25 marca 1945 r. rozkazem wydanym w Krakowie.

SZARE SZEREGI



Hymn Szarych Szeregów

Wiosną 1943 r. 18-letni dh Tomasz Jaźwiński ps. „Julek” napisał słowa i skomponował muzykę „**Hymnu Szarych Szeregów**”.

Mimo młodego wieku wiedział, co znaczy kochać ojczyznę i walczyć dla jej dobra. „Julek” został zamordowany 1 sierpnia 1943 r. przez hitlerowców.

Tekst hymnu został dedykowany hm. Stanisławowi Broniewskiemu „Orszy” w czasie kiedy był komendantem warszawskiej Chorągwi **Szarych Szeregów**.

Hymn Szarych Szeregów

I iść będziemy w Polskę szarymi szeregami
I będzie Bóg nad nami i będzie Naród z nami...
I będziemy szli, jak hymny, skroś wsi, skroś miast polami
I będziemy równać w prawo, szarymi szeregami
I będziemy szli jak hymny, skroś wsi, skroś miast polami
I będziemy równać w prawo, szarymi szeregami...

Hymn Szarych Szeregów

Gdy cisną nam wyzwanie z Zachodu i ze Wschodu,
Ruszymy do pochodu. Zawisza miecz nam poda,
Zatętni ziemia twardo gąsienic kopytami
I iść będziemy w ogień szarymi szeregami.

Rozniosą się fanfary echami wysokimi
Hen po piastowskiej ziemi szumami husarskimi.
Za nami pójdzie Naród z orłem, ze sztandarami
Powiedziem go szpalerem szarymi szeregami.

Hymn Szarych Szeregów

I będziem Gmach budować rycerskim zwykłym bojem,
Otworzym wszere podwoje dla trudu, dla Pokoju.
I będzie Polska młodą - my będziem Polakami
I staniam w straż przed Gmachem szarymi szeregami...

I iść będziem z Polską szarymi szeregami
I będzie Bóg z nami - i będzie Naród z nami...
I będziem trwać, kamienie, wzdłuż dróg drogowskazami
I wieść będziem Młodych szarymi szeregami...

Dziękuję bardzo!

